

Dänisch

INFORMATIONER

fra valgstyrelsen for amtsrådsvalg i Niedersachsen

Principper for kommunalvalgsystemet i Niedersachsen

Principper for kommunalvalgsystemet i Niedersachsen

I Niedersachsen bliver der hvert femte år valgt mandater for mere end 2000 kommune-repræsentationer (regionsforsamling, amtsråd, byråd, kommunalråd, kommunalrådssammenslutninger, by-distriktsråd og sogneråd). I byer, der udgør egen amtskommune, vælges kun byråd og overborgmesteren. I Hannover og Braunschweig fastsættes yderligere sammensætningen af bydistriktsråd. I adskillige kommuner skal vælgerne desuden vælge landråder, borgmestre samt i regionen Hannover en regionspræsident i direkte valg. I kommuner, der tilhører et amt, bliver der højst indkaldt til valg ved fem forskellige valg:

- I kommuner, der er medlem af kommunalsammenslutninger i forbindelse med amtskommunalvalg, valg til kommunalrådsammenslutninger, kommunalvalg, samt valg af borg-mester og amtmand.
- I enhedskommuner i forbindelse med amtskommunalvalg, kommunalrådsvalg, samt valg af borgmester, amtmand og i givet fald sognerådsvalg.

Hvem har valgret?

Valgberettiget (såkaldt aktiv valgret) er tyske statsborgere eller EU-statsborgere, hvis de på valgdagen er fyldt 16 og

- Har haft bopæl i den pågældende valgkreds i mindst tre måneder (f.eks. i et amt i forbindelse med amtskommunalvalg)
- Som ikke har mistet din valgret på grund af civil- eller strafferetlig kendelse,
- Som er skrevet ind på valglisten eller er i besiddelse af en stemmeseddel.

Valglisterne bliver ført af kommunerne (kommunesammenslutningerne). De valgberettigede bliver i regelen automatisk indskrevet på valglisten. Dette finder ganske vist kun sted, såfremt de valgberettigede har husket at tilmelde sig kommunen rettidigt!

Hvem er valgbar?

Kommunalrepræsentationer

Valgbar (passiv valgret) er den, der på valgdagen

- er fyldt 18 år
- har haft bopæl i valgkredsen i mindst 6 måneder (f.eks. i kommunen til kommunalrådsvalg)
- har haft tysk statsborgerskab i mindst et år eller som i mindst et år har haft EU-statsborgerskab og

- og som ikke har mistet sin ret til at blive valgt på grund af civil- eller strafferetlig kendelse.

Direkte valg

Vælges til borgmester eller amtmænd kan den der på valgdagen

- er fyldt 23 år men endnu ikke 65 år
- der har haft tysk statsborgerskab i mindst et år eller har haft EU-statsborgerskab i mindst et år
- der ikke har mistet sin valgret på grund af civil- eller strafferetlig kendelse, og hvor der således kan være fare for, at vedkommende sætter grundlovens liberale, demokratiske idegrundlag på spil.

Betingelserne for valgbarhed indebærer ikke, at kandidaten har bopæl i den valgkreds han/hun stiller op.

Hvem kan foreslå valgkandidater?

Kandidater kan foreslås af politiske partier, vælgerforeninger og af enkeltpersoner. De valgbare bestemmelser indeholder ingen krav hvad angår vælgergruppernes målsætning, deres organisatoriske form, størrelse etc. Også løst sammensatte vælgersammenslutninger kan optræde som vælgerforeninger og foreslå valgkandidater til kommunalrådsvalg.

Hvordan bliver man indstillet som valgkandidat?

Den der opfylder betingelserne for valgbarhed

- kan lade sig opstille som kandidat på et politisk partis valgliste, såfremt han/hun tilhører partiet eller er partiløs,
- kan etablere en vælgerforening med andre borgere, der har de samme eller lignende interesser, og sammen med disse borgere opstille en fælles liste eller
- opstille som enkeltkandidat til valget.

Udnævnelsen af kandidaten og dennes indplacering på kandidatlisten for et politisk parti eller en medlemsorganiseret vælgerforening (partilignende struktur med vedtægt og parti-program) skal finde sted under hemmelig afstemning på partiets eller vælgerforeningens pågældende medlems- eller delegeretforsamlinger.

I forbindelse med den hemmelige afstemning må kun valgberettigede tyskere eller EU-borgere deltage, der er medlemmer af et parti eller en medlemsorganiseret

vælgerforening. Den hemmelige afstemning er kun gyldig, såfremt mindst tre valgberettigede personer har deltaget.

Som regel er tre valgberettigede personer nok til oprettelsen af en vælgerforening. Opstilling af kandidater på valglisten fra en ikke medlemsorganiseret vælgerforening skal efterfølges af et møde blandt de valgberettigede medlemmer af vælgerforeningen. I forbindelse med indkaldelsen til et sådant møde skal der ikke overholdes nogen særlige formaliteter. Samtlige valgberettigede medlemmer af vælgerforeningen skal dog have muligheden for at kunne deltage i mødet. Også her gælder det, at opstillingen af kandidaten på valglisten skal finde sted under hemmelig afstemning.

Den, der ønsker at opstille til valg som enkeltkandidat kan foreslå sig selv.

Partier, vælgerforeninger og enkeltkandidater kan således kun opstilles på valglisten, såfremt denne understøttes af officielle underskrifter fra et bestemt antal valgberettigede fra det pågældende valgdistrikt (nærmere forklaring i nedenstående afsnit om "valgforløb"). Kun den der allerede repræsenterer valgdistriktet (f.eks. kommunalråd) eller er repræsentant i Forbundsdagen eller Landdagen i Niedersachsen, kan fritages for denne regel. De officielle underskriftsformularer udleveres af valgstyrelsen for det pågældende valgdistrikt. Yderligere informationer f.eks. om antallet af medtællende underskrifter kan indhentes hos denne.

Til opstilling af en kandidat på en valgliste i forbindelse med valg af borgmester eller amtmænd gælder tilsvarende ovennævnte regler.

Valgforløb

Vælgerne får udleveret en stemmeseddel for hvert valg, de deltager i (f.eks. en stemmeseddel til amtsrådsvalg og en til kommunalrådsvalg, i givet fald også altid en stemmeseddel til valg af amtmænd eller borgmester).

I forbindelse med valg af repræsentanter (til f.eks. amtsråd, kommunalråd) gælder der en trestemmig valgret med mulighed for "panaschieren". Vælgerne kan i modsætning til forbundsdagsvalg og landdagsvalg sætte tre kryds på hver stemmeseddel. De kan afgive alle tre stemmer på en fælles valgliste (fællesliste) eller de kan afgive deres stemme til en enkelt kandidat på valglisten ("kommulieren"). Stemmerne kan også fordeles på flere fælleslister og/eller på flere kandidater fra samme valgliste eller forskellige valglisten ("panaschieren").

Valgsystemet forudsætter, at samtlige valgkandidater er opført på stemmesedlen. Da en enkelt valgliste for hele valgdistriktet (f.eks. kommune, amt) ville omfatte for mange kandidater, foregår der en opdeling af valgdistriktet i næsten lige store valgområder med tilsvarende forskellige kandidatlistes.

Såfremt der finder valg sted af borgmester eller amtmænd i et valgdistrikt, bliver det gennemført efter grundreglerne gældende for flertalsvalg. For hvert af disse direkte valg

har vælgerne kun en stemme, som de kan give til en kandidat ved afkrydsning på stemmesedlen.

Stemmeoptælling

Kommunerepræsentationer

Mandaterne til kommunerepræsentationerne bliver tildelt i overensstemmelse med grundreglerne for forholdstalsvalg ved personvalg.

I forbindelse med mandatfordelingen anvendes den såkaldte forholdstalsvalgmetode opkaldt efter englænderen Thomas Hare og den tyske matematikprofessor Horst Niemeyer. Her bliver stemmeforholdet overført proportionalt til mandatforholdet. Det samlede antal af de pladser der skal fordeles i den pågældende forsamling multipliceres med stemmetallet på en valgliste, og resultatet heraf divideres med det samlede antal af afgivne stemmer. Denne beregningsmåde resulterer i en række proportionaltal. Hver liste får derpå først lige så mange pladser som dens proportional viser af hele pladser. De pladser der herefter mangler at blive fordelt, får listerne tildelt efter den højeste brøks metode. I det samlede antal inden for partiernes og vælgerforeningernes kandidatvalgliste kommer kandidaterne delvis i betragtning efter princippet for personvalg (rækkefølge i forhold til antallet af personlige stemmer) delvis efter princippet for listevalg (rækkefølge efter placering på valglisten). Ved kommunalvalg findes der ingen spærreregul.

Direkte valg

De direkte valg af borgmestre og amtmænd bliver gennemført efter flertalsvalgprincippet. Valgt er den, der har opnået mere end halvdelen af de gyldige stemmer eller som kandidat for den eneste godkendte valgliste er blevet valgt af mindst 25 procent af de valgberettigede, og som har fået flertallet af de afgivne gyldige stemmer. I tilfælde af at flere kandidater har ladet sig opstille, men hvor ingen har opnået det krævede stemmeantal, finder der den følgende søndag omvalg sted mellem de to kandidater, der har det højeste stemmeantal; ved stemmejævnbyrdighed afgøres ved lodtrækning, hvem der skal deltage i omvalget.

Valgsted

Der nedsættes valgkredse til valgene. Mindre kommuner (under 2500 indbyggere) danner en valgkreds, større kommuner bliver inddelt i flere valgkredse. Kommunerne bestemmer antallet af valgkredse samt valgsted for hver valgkreds.

Den der er tilmeldt valgregistret modtager automatisk en valgmeddelelse. På denne står anført på hvilket valgsted han/hun kan udøve sin valgret. Den der af særlig grunde måtte være forhindret i at møde op til valg eller ved forseelse ikke er tilmeldt valgregistret, kan søge om et valgkort og gøre brug af muligheden for at afgive brevstemme.

Hvem gennemfører valget?

Forberedelsen og gennemførelsen af kommunalvalgene tilstår i første omgang kommunerne, hvis valgkontorer skal udføre væsentlige organisatoriske enkeltopgaver. Her indgår f.eks:

- Opstilling og føring af valgregistrene
- Oplysning til de valgberettigede om deres valgret
- Forsendelse af valgkort og materiale til brevafstemning
- Indkaldelse af valgbestyrelsesmedlemmer og varetagelse af deres uddannelse
- Fremskaffelse af stemmesedler
- Koordinering af valglisterne for de enkelte valgkredse
- Opbevaring af valgbilag

Vigtige forholdsregler og beslutninger skal dog ikke træffes af forvaltningsmyndighederne men derimod af uafhængige valgorganer. Disse omfatter valgstyrene i amterne, kommunerne og kommunesammenslutningerne, valgkomitéerne for hvert valgområde (f.eks. amt, kommune) samt de til valgdagen udnævnte valgbestyrelser.

Valgbestyrelsens opgave er først og fremmest prøvelse og anerkendelse af de foreslåede mandater, og bekræftelse af de endelige valgresultater.

Valgbestyrelserne er ansvarlige for et forskriftsmæssigt valgforløb på valgstederne for de enkelte valgkredse samt bekræftelse af valgresultaterne.

Medlemmerne af valgkomitéerne og valgbestyrelserne bliver udnævnt blandt de valgberettigede fra det pågældende valgdistrikt; de har et ulønnet tillidshverv. Enhver valgberettiget er forpligtet til at påtage sig et sådant tillidshverv. I hele Niedersachsen er der brug for i alt 75 000 personer til at udføre ulønnede tillidshverv ved kommunalvalgene.

